



Rekommendation om inrättande av en ungdomsgaranti

Arbetsmarknadsdepartementet

2012-01-07

Dokumentbeteckning

KOM (2012) 729

Förslag till rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti

Sammanfattning

Den 5 december 2012 lämnade kommissionen förslag på rådsrekommendation om införande av en ungdomsgaranti i medlemsländerna. Ungdomsgarantin innebär att ungdomar inom fyra månader efter att de blivit arbetslösa eller avslutat sin formella utbildning får ett bra erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik. Förslaget är inte bindande för medlemsländerna utan är endast en rekommendation. Regeringen välkomnar förslaget om en ungdomsgaranti som kan bidra till att minska ungdomsarbetslösheten och utanförskapet bland unga.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den 5 december 2012 meddelade kommissionen förslag till rådsrekommendation om införande av en ungdomsgaranti.

Mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten i Europa enades Europeiska rådet 2005 inom ramen för sysselsättningsriktlinjerna att en målsättning skulle vara att arbetslösa ungdomar bör erbjudas aktiva arbetsmarknadspolitiska insatser före de uppnått sex månaders arbetslöshet. År 2008 minskade rådet denna tid till ”fyra månader efter avslutad skola”.

Eftersom en sådan åtgärd ännu inte införts i alla EU-länder år 2010 gav både Europaparlamentet och Europeiskt ungdomsforum sitt eftertryckliga stöd för inrättandet av ungdomsgarantier.

2012/13:FPM42

I juni 2012 uppmanade Europeiska rådet medlemsländerna att öka ansträngningarna att få fler unga i arbete, och föreslog att målsättningen ska vara att ungdomar inom några månader efter avslutad skolgång ska få ett högkvalitativt erbjudande om antingen arbete, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik. Rådet fann dessutom att dessa åtgärder kan stödjas av Europeiska socialfonden.

1.2 Förslagets innehåll

Ungdomsgarantin ska innebära att ungdomar upp till 25 års ålder inom fyra månaders arbetslöshet eller avslutad utbildning ska kunna ta del av aktiva insatser inom arbetsmarknadspolitiken, utbildningsinsatser, lärlingsutbildning eller praktikplats.

Ungdomspaketets utformning ska ses mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten i EU som nu ligger runt 22 procent, vilket innebär ca 5,5 miljoner arbetslösa ungdomar. Utöver detta finns det ytterligare 7,5 miljoner personer under 25 år som varken befinner sig i arbetslöshet eller utbildning. Kommissionen pekar på att den höga ungdomsarbetslösheten är ett allvarligt problem både för samhället och för individen. Svårigheter i övergången mellan studier och arbetsliv gör att ungas etablering på arbetsmarknaden är en för samhället kostsam process. Ungdomsgarantin föreslås som en del i arbetet för att nå EU 2020-strategins målsättningar, och ska bidra till att minska ungdomsarbetslösheten och utanförskapet bland unga.

Kommissionen pekar på att medlemsländerna bör ha i åtanke att ungdomar inte är en homogen grupp som står inför samma sociala miljö och därmed har olika förutsättningar. Med hänsyn tagen till medlemsländernas olika nationella system och förutsättningar, pekar kommissionen ut vilka principer som ska ligga till grund för ungdomsgarantin.

I de sex principerna rekommenderar kommissionen följande:

1. Säkerställ att ungdomar är fullständigt informerade om tillgängliga tjänster och möjligheter till stöd genom att stärka samarbetet mellan arbetsförmedlingar, tillhandahållare av yrkesvägledning, utbildningsinstitutioner och stödtjänster för ungdomar, och säkerställ att arbetsmarknadens parter aktivt medverkar i att utforma och genomföra en politik riktad mot ungdomar.
2. Utveckla tidiga och effektiva uppsökande insatser för att förhindra att ungdomar fastnar i inaktivitet.

3. a) Erbjud dem som har lämnat skolan i förtid och lågutbildade ungdomar att återgå till utbildning och skapa möjligheter för ungdomar att ta del av vidareutbildning för att bättre kvalificera sig för arbetsmarknaden.
b) Använd målinriktat och välutformat löne- och nyanställningsstöd för att uppmuntra arbetsgivare att ta aktiv del i att skapa jobb för ungdomar, i enlighet med statsstödsreglerna.
4. Använd EU:s stukturfonder, på bästa sätt under den kommande programperioden 2014–2020 för att stödja inrättandet av ungdomsgarantin. Den återstående finansieringen från programperioden 2007–2013 bör också utnyttjas maximalt.
5. Övervaka och utvärdera alla ungdomsgarantiåtgärder och andra program, så att de kan utvecklas och förbättras.
6. Implementera en ungdomsgaranti snarast, helst redan från 2014.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

I december 2007 infördes Jobbgarantin för ungdomar i Sverige. Jobbgarantin för ungdomar är ett ramprogram som vänder sig till ungdomar som har fyllt 16 men inte 25 år och som har varit arbetslösa och inskrivna hos Arbetsförmedlingen under en period om sammanlagt tre av fyra månader. Inom ramen för jobbgarantin för ungdomar erbjuds deltagarna individuellt utformade insatser för att den sökande så snabbt som möjligt ska komma i arbete eller utbildning.

Kommissionens meddelande om förslag till rekommendation om ungdomsgaranti endast är en rekommendation och därför inte är bindande. Rekommendationen förväntas inte påverka de svenska reglerna.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget förväntas inte medföra några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens ungdomspaket med förslag om rekommendationen avseende ungdomsgaranti.

Regeringen välkomnar också att kommissionen i meddelandet lyfter fram respekten för såväl ländernas olika nationella system, ekonomiska situation och arbetsmarknadens parter roll samt lyfter fram betydelsen av social dialog.

Regeringen kommer att fortsätta betona vikten av att implementeringen av en ungdomsgaranti sker med hänsyn tagen till medlemsländernas olika nationella system och ekonomiska situation samt med respekt för arbetsmarknadens parter roll.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Inte aktuellt.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 292 i EUF-fördraget.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

-

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att presenteras i rådsarbetsgruppen för sociala frågor den 18 december 2012. Förslaget kommer att behandlas i rådsarbetsgruppen för sociala frågor den 8 och den 21 januari 2013.